

HŐHULLÁMOK A HEGYVIDÉKEN

Mi okozhat hőhullámokat a Hegyvidéken?

A hőhullámok olyan időszakok, amikor a napi középhőmérséklet legalább három egymást követő napon eléri vagy meghaladja a 25 °C-ot. Ezek a szélsőséges hőesemények számos káros hatást okozhatnak, például hőszélességgel összefüggő betegségeket, megnövekedett halálozási arányt, az erdőtüzeket és súlyos aszályokat.

A hőhullámok egyre gyakoribbak és súlyosabbak az éghajlatváltozás miatt, ami kritikus veszélyt jelent a Hegyvidéken is, különös tekintettel a kerület városközpontjához közel eső sűrű beépítésű részein.

Fontos kiemelni, hogy a közterületeken és magánterületeken is az önkormányzat és a lakosság közösen tehet a hőhullámok elleni védekezésért, például a burkolt felületek csökkentésével és az épületek hatékony szigetelésével.

Érdeemes tudni!

A szív- és érrendszeri halálozás kockázata nyáron +6% annak hatására, hogy a szervezet fokozottan terheltté válik.

Ha hőkamerával megmérjük egy utcában vagy a kertünkben a különböző felszíni hőmérsékleteket, egy fa árnyékában több mint 10 °C-kal alacsonyabb értékeket is láthatunk, mint például egy autó motorháztetőjén. Ez is bizonyítja, hogy mennyire hatékony védekezés az árnyékolás és a növények ültetése a forróság ellen.

A HungaroMet mérőállomásainak adatai alapján a hőhullámos időszakokban is 3–5 °C-kal alacsonyabb hőmérséklet mérhető a János-hegyen, mint a XII. kerület sűrűn beépített utcáihoz legközelebbi állomáson, a Széna téren.

A tájolástól, az árnyékolástól és a légcserétől függően egy szakszerűen szigetelt lakásban akár 3–6 °C-kal is kevesebb lehet hőhullámos napokon.

A kopár Nagytétény utcában a nyári forróság felerősödik

Napvitórák telepítése egy lehetséges megoldás az árnyékolásra. (Pécs, 2025.)

Hogyan foglalkozunk ezzel a problémával?

Stratégia alkotás, akcióterv készítés

A Hegyvidék Környezetvédelmi Programjában és Klímastratégiában a hőszigetelés csökkentése fontos megfogalmazott cél. Ezentúl célzott cselekvési tervek is készülnek, konkrét beavatkozások megfogalmazásával.

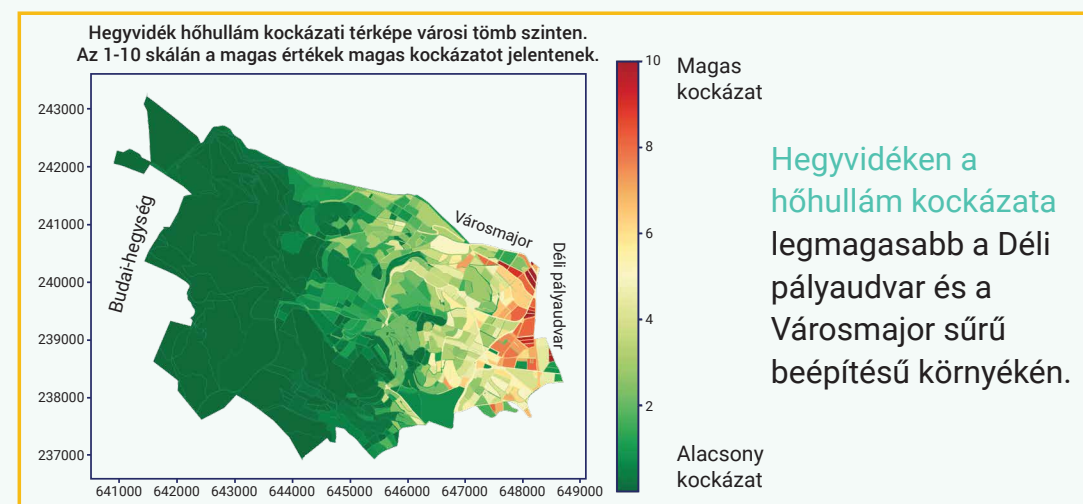
Szabályozás, beavatkozások

Hegyvidéken az építési szabályzat rendelkezik a zöldfelületi arányokról, a fás szárú növények védelméről pedig egy külön rendelet szól.

Párapapok, ivókutak, szökőkutak szolgálnak hűsítő pontokként kerületszerte, hőszigetelés esetén pedig a kijelölt önkormányzati intézményekben hűsölhetnek a lakók.

A közterületeken a zöldfelületek növelése, valamint az erre alkalmas területeken a kaszálási gyakoriság csökkentése célozza a hőség mérséklését.

A magánkerteket őshonos fák (gyümölcsfák és dísfák), beporzóbarát magkeverék ingyenes, vagy kedvezményes áron történő biztosításával segíti az önkormányzat.

A sűrűn beépített kerületrészeket célzó udvarzöldítési pályázat segíti az új zöldfelületek létrehozását a magánterületeken is.

Visszaerdősítési programok, ismeretterjesztés és szemléletformálás segíti a városi hőség csökkentését, a túlmelegedés megelőzését.

Fejlesztések

Az Árnyas Hegyvidék program keretében az utcák zöldítése, árnyékolása, burkolatbontás, és növények beültetése történik, a hőhullámok okozta káros hatások mérséklése céljából.

Adatgyűjtés, kockázatelemzés

A Hegyvidéki Önkormányzat a CLIMAAX projekt (európai uniós támogatású projekt) keretében belül felméri, hogy hol és milyen mértékű kockázatok veszélyeztetik a lakosságot szélsőséges időjárás (heves esőzések, száraz időszakok, extrém hőség) esetén a XII. kerületben. Ennek segítségével pontosabban azonosíthatóak lesznek a beavatkozást igénylő területek.

A kockázatelemzés szempontjai hőhullámok idején

Sérülékenységi

Mennyire ellenálló a lakosság a hőhullámoknak?

- Idősek aránya és csak idősekből álló háztartások száma - az idősebb korosztály kifejezetten veszélyeztetett a nyári hőségben
- Légkondicionálóval ellátott lakások aránya, épületek kora és falazata - a jól szigetelt lakások kevésbé melegsznek fel és a légkondicionálóval hűthető a beltéri levegő
- Legközelebbi tömegközlekedési megálló és a megálló felszereltsége árnyékolóval, a járművek légkondicionálóval való felszereltsége - a kültéri közlekedés hossza és az utcák és a tömegközlekedés hőség elleni felszereltsége befolyásolja az emberek sérülékenységét a hőhullámokban
- Kritikus helyszínek (óvoda, bölcsőde, nappali idősgondozás helyszíne, időotthon, orvosi rendelő stb.) - gócpontok, ahol a sérülékeny lakosság gyakran összegyűlik

Mit tehet Ön?

- Igyunk naponta minimum 3–4 liter vizet, viseljünk sapkát vagy kalapot és ha tehetjük, a legmelegebb órákban legyünk beltéren vagy árnyékos helyen!
- Használjunk gyakran fényvédő krémet, és könnyű anyagú, világos ruhákat vegyünk fel!
- Fokozottan figyeljünk oda idős vagy krónikus beteg családtagjainkra, ismerőseinkre, hogy tudjunk nekik segíteni, ha szükséges!
- Járuljon hozzá tapasztalatait megosztásával a kockázatelemzéshez!

Kitettség

Mennyire erősíti fel a városi környezet a hőhullámok hatását?

- Zöldfelületek aránya (utcák, parkok és belső magánkertek is) - a növényzet több fokkal csökkentheti a hőhullámok hatását, míg a burkolt területek erősítik azt
- Utcák tájolása és árnyékolása - a déli tájolású utcák erősebben benapozottak és a hőség felerősödik, míg árnyékolt utcaszakaszokon csökkenhet a hőmérséklet
- Autóforgalom nagysága - a gépjárművek motorjából áradó hő emeli a kültéri hőmérsékletet

A kérdőívünk kitöltésével hőhullámos alkalmazkodási tippekkel, illetve egy adatvizualizációs előadáson való részvétellel gazdagodhat!

**BŐVEBBEN ERRŐL
A PROJEKTRŐL**

**OSSZA MEG SAJÁT
TAPASZTALATAIT!**

